

MÜASIR MOBİL ƏMƏLIYYAT SİSTEMLƏRİ

N.R.İbrahimova, S.E.Cəfərova

Açar sözləri: əməliyyat sistemi, Android, smatrfon, qadjet, batareya

Müasir smartfonlarda hansı əməliyyat sistemləri dünyanın ən populyar əməliyyat sistemi olduğunu təhlil etdik. Müəyyən bir ƏS altında smartfonu seçərkən, hər bir sistemin üstünlükləri və mənfi cəhətləri birləşməsinə nəzərdən keçirək. Ayrıca, özünüz üçün ən uyğun modeli seçməyə kömək edəcək smartfonların əsas xüsusiyyətlərinə dair ümumi məlumatları oxumağı məsləhət görürük. Yeni bir smartfonu seçərkən istifadəçi qaçılmaz olaraq bir çox texniki parametrləri nəzərə almalıdır: kamera qətnaməsi, batareya tutumu, prosessor gücü, ekran növü, qətnamə

və s. Amma ilk növbədə, smartfonun hansı əməliyyat sistemində çalışacağı barədə qərar vermək vacibdir. Bir əməliyyat sisteminin lehinə qərar vermək üçün yeni qurğunun xüsusi proqramları yükləyə bilməsi və ya yeni cihazın digər mobil və stasionar elektron qurğularla necə qarşılıqlı əlaqədə olması ilə bağlı məzmununa malik olması, istər-istəməz müxtəlif məsələlər baxımından istifadəçinin gözləntilərinə cavab verməsindən asılıdır. Əlbəttə ki, cihazın qiymətini əsasən əməliyyat sistemi müəyyənləşdirir [1...4].

Bir əməliyyat sisteminin lehinə qərar vermək üçün yeni qurğunun xüsusi proqramları yükləyə bilməsi və ya yeni cihazın digər mobil və stasionar elektron qurğularla necə qarşılıqlı əlaqədə olması ilə bağlı məzmununa malik olması, istər-istəməz müxtəlif məsələlər baxımından istifadəçinin gözləntilərinə cavab verməsindən asılıdır. Əlbəttə ki, cihazın qiymətini əsasən əməliyyat sistemi müəyyənləşdirir. Məqalədə dünyada ən populyar və tələb olunan smartfonlar üçün üç əsas əməliyyat sisteminə baxılacaq

1. İOS
2. Android
3. Widows Phone

İndi hər əməliyyat sistemi ayrı-ayrılıqda müqayisə edək və hansı əməliyyat sisteminin smartfon üçün daha yaxşı olduğunu öyrənməyə çalışaq.[1;3].

İOS-Apple məhsulları qapalı ekosistemdir. Yəni bir şirkət həm smartfon və tablet istehsalçısı, həm də bir proqram təminatçısıdır. Buna görə də Apple onların cihazlarının ən yüksək keyfiyyəti və etibarlılığını təmin edə bilər ki, bu da öz növbəsində qiymətinə təsir göstərir.

Üstünlükləri: Sadə və düşüncəli qabıq interfeysi, möhtəşəm dizayn, yüksək keyfiyyətli peşə tətbiqlərini inkişaf etdirmək üçün qapalı bir mühit, virusun olmaması, sabit yeniliklər.

Mənfi cəhətləri: Qadjetlərin yüksək dəyəri əməliyyat sisteminin fərdiləşdirilməsinin mümkün-süzlüyü Google Play ilə müqayisədə tətbiqin kiçik seçimi.

Android-bu əməliyyat sisteminin üstünlüyü ondan ibarətdir ki, onun əsasında çoxlu sayda qurğular yaranır ki, bunlar da təkə smartfon və planşet deyil, eləcə də saat, velosiped və hətta avtomobil aiddir. Android eyni zamanda çox unikal və müxtəlifdir-hər bir istifadəçi orijinal qabından öz qurğusunda istifadə edə bilər. Üstünlükləri: Açıq mənbə- proqramı anlayan hər kəs Android üçün ərizə yazsa və onu Google Play- də yerləşdirə bilər.

- Bu baxımdan həm ödənişli, həm də pulsuz yükləmələr üçün mövcud olan bütün hallarda 1,5 milyondan çox proqram.

- Bir şəxsi akkauntun bir-birilə sıx birləşdirilmiş bütün Google xidmətlərinə aid olması

- Əlavə proqram olmadan simsiz modullar və ya USB kabel vasitəsilə digər cihazlar ilə rahat sinxronizasiya

- Rahat və intuitiv nəzarət
- İstehsalçıların böyük seçimi
- Geniş çeşidli qiymətlər

Mənfi cəhətləri: Xaker hücumlarına və viruslara çox həssasdır.

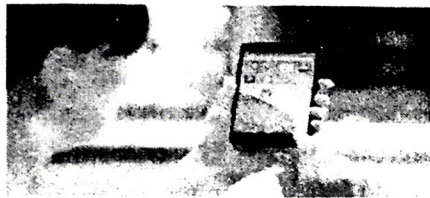
- Batareyaya ağır yük

- Pulsuz proqramlar arasında çox saydazəif keyfiyyətli proqram olması

Androiddə smartfonlar və tabletlər yalnız mobil texnologiyalara, yeni yiyələnənlər üçün deyil, eləcə də etibarlı istifadəçilər üçün əlverişlidir. Əməliyyat sisteminin müsbət və mənfi cəhətlərini müqayisə etdikdə, əminliklə bəyan etmək olar ki, Android smartfon üçün ən yaxşı əməliyyat sistemidir. Sadəcə

olaraq, burada ən əsas yüklənənlərə ciddi nəzarət etməkdir.

Windows bəzən bir-birinin texnoloji həllinə diqqət yetirən Microsoft rəqiblərindən fərqli olaraq,

öz yolunu çəkməyə çalışır. Nəticədə, əməliyyat sistemi Windows unikal dizaynı və iş xüsusiyyətlərinə malikdir.

Üstünlükləri: Mobil qurğular və kompyuterlər üçün vahid əməliyyat sistemi

- Aşağı sistem tələbləri
- Windows Phone hər il dünyada ən təhlükəsiz əməliyyat sistemi olaraq tanınır

- Möhtəşəm zolaqlı interfeys
- Keyfiyyətli proqramlar

Mənficəhətləri: Marketplace mağazasında az miqdarda ərizə(təxminən 300min)

- Populyar proqramlar ilə uyğunsuzluq. Məsələn, Windows Phone üçün İstagram versiyasının olmaması

- Qadjet istehsalçılarının məhdud seçilməsi
- Fərdiləşmənin olmaması
- Cumberome transfer sistemi digər Windows əməliyyat sistemi ilə əlaqə saxlaması

Sistemdə səhvlər: İnternet Explorer-in birbaşa varisinə çevrilən, əlverişsiz daxili Edge brauzer.

Bir qayda olaraq, Windows Phone smartfonları bir Microsoft Office mühitində müxtəlif sənədlərlə çalışan iş adamları üçün tövsiyyə olunur. Android əməliyyat sisteminin əsas üstünlüklərindən biri bu əməliyyat sistemindən istifadə edən smartfon istehsalçılarının qiymət siyasətidir. 150 dollara qədər

qəbul edilə bilən xərclər üçün istifadəçi mövcud əməliyyat sistemi versiyasında etibarlı və güclü qadjet tapa bilər.

2003-cü ildən etibarən Fly kütləvi istehlakçı üçün nəzərdə tutulmuş mobil cihaz istehsal edir. Smartfonlarda hansı əməliyyat sistemlərinin dünyada ən populyar olduqlarını araşdırdıq. Müəyyən bir əməliyyat sistemi altında smartfonu seçərkən, hər bir sistemin üstünlükləri və mənficəhətləri birləşməsi nəzərdən keçirilməlidir.

Android dünyanın ən populyar mobil platformasıdır. 2018-ci ildə buraxılan Android OS 9 Pie, çox az sayda mobil qurğularda istifadə edilə bilər. Müxtəlif smartfonlar əməliyyat sistemlərinin müxtəlif versiyaları, həmçinin köhnəlmiş versiyaları ilə çalışırlar. 2018-ci il üçün ən yeni əməliyyat sistemi Oreo hesab edilir. Oreo- nun bazar payı beşdə birdən azdır və 19,2 %-dir. Androidin ən çox yayılmış versiyası Nougat, lakin bəzi smartfonların Oreo-ya yüksəlməsi kimi payı 30,8%- də 29,3%- ə düşüb. 2018-ci ildə Google tərəfindən yayımlanan Android 9 Pie versiyasına gəldikdə isə, onun payı o qədər azdır ki, statistikada heç də təmsil olunmur.

ƏDƏBİYYAT

1. <https://ru.wikipedia.org/>
2. <https://www.cy-pr.com/wiki/>
3. <https://keddr.com/2017/04/luchshie-operatsionnyie-sistemyi-dlya-smartfonov/>
4. <https://cyberleninka.ru/article/n/operatsionnyie-sistemy-mobilnyh-ustroystv>

Modern mobile operating systems

N.R. İbrahimova. S.E. Cafarova

SUMMARY

Key words: *operating system, Android, chessboard, gadget, battery*

This article gives you information about the launch capabilities of modern mobile operating systems.

We have analyzed which operating systems in smartphones are the most popular in the world. When choosing a smartphone under a specific OS, consider the combination of advantages and disadvantages of each system and proceed from your own requests. We also recommend that you read the review of the main characteristics of smartphones, which will help you choose the most suitable model for yourself. The ability of a new device to load specific programs to select a single operating system or whether the new device has

links to other mobile and stationary electronic devices are unlikely to depend on the user's expectations regarding various problems.

Современные мобильные операционные системы

Н.Р. Ибрагимова, С.Е. Джафарова

РЕЗЮМЕ

Ключевые слова: *операционная система, Android, смартфон, гаджет, аккумулятор*

Эта статья дает нам информацию о возможностях запуска современных мобильных операционных систем.

Мы разобрали, какие операционные системы в смартфонах самые популярные в мире. Выбирая смартфон под определенной ОС, учитывайте сочетание достоинств и недостатков каждой системы и исходите из собственных запросов. Также рекомендуем ознакомиться с обзором основных характеристик смартфонов, который поможет вам выбрать для себя самую подходящую модель. Способность нового устройства загружать конкретные программы для выбора единой операционной системы или наличие у нового устройства ссылок на другие мобильные и стационарные электронные устройства вряд ли будут зависеть от ожиданий пользователя в отношении различных проблем.